

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

TRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME YÖNETMELİĞİNİN UYGULANMASININ DESTEKLENMESİ PROJESİ

Sözleşme NO TR2018 ESOP MI A3 12/CNP/03

FAALİYET 2.2 EĞİTİM PROGRAMLARININ HAZIRLANMASI RAPORU -NİHAİ-

Kasım 2019

Bu yayının içeriğinden sadece Eptisa Mühendislik liderliğindeki Konsorsiyum sorumlu olup hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

BELGE KONTROL ÇİZELGESİ

İhale makamı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
Faydalanıcı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
Proje	Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Yönetmeliğinin Uygulanmasının Desteklenmesi Projesi
EuropeAid No	TR2018 ESOP MI A3 12/CNP/03
Başlık	Faaliyet 2.1 Eğitim İhtiyaçları Analizi Raporu
Raporun durumu	Taslak -25.11.2019 Revize -27.11.2019 Nihai -28.11.2019
Teslim tarihi	28. 11. 2019
Hazırlayanlar	Martin SMUTNY – Takım Lideri Mojca HRABAR – Eğitim Uzmanı Michal MUSIL – Kıdemli Uluslararası SÇD Uzmanı Gonca KAYNAK – Kıdemli Yerel SÇD Uzmanı Pınar Süren YILMAZ – Kıdemli Yerel SÇD Uzmanı
Kontrol eden	C. Serdar HAKKAÇIRMAZ – Proje Direktörü

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	IV
KISALTMALAR TABLOSU	1
1. GİRİŞ	2
1.1 ARKA PLAN BİLGİSİ.....	2
1.2 BU RAPORUN AMACI	2
2. YAKLAŞIM VE YÖNTEMLER	3
2.1 YAKLAŞIM.....	3
2.1.1 BAĞLAM.....	3
2.1.2 YAKLAŞIM	3
2.1.3 EĞİTİM MATERYALLERİ	4
2.1.4 EĞİTİM KATILIMCILARI.....	5
2.1.5 ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINDAN GELEN GİRDİLER.....	5
2.1.6 EĞİTİMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	6
2.2 ZORLUKLAR.....	6
3. EĞİTİM MODÜLLERİNİN ZAMANLAMASI	7
4. SONUÇ VE TAVSİYELER	8
EK-I İLK EĞİTİM DİZİSİNİN GÜNDEMİ (ARALIK 2019)	10
EK-II EĞİTİM MATERYALLERİ.....	14
GRUP ÇALIŞMASI NO. 1: TURİZM KALKINMA PLANINA İLİŞKİN KAPSAM BELİRLEME	14
ÇEVRESEL HUSUSLAR: KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ.....	15
VERİ KAYNAKLARI VE DANIŞILACAK KURULUŞLAR.....	17
GRUP ÇALIŞMASI NO. 2: TURİZM KALKINMA PLANININ ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	18
GRUP ÇALIŞMASI NO. 3: TURİZM KALKINMA PLANI SÇD SÜRECİ İÇİN PAYDAŞ İSTİŞARE	
PLANININ HAZIRLANMASI	20
SÇD HAZIRLIK SÜRECİNDE İSTİŞARE EDİLECEK KURUMLAR.....	20
4.1 İSTİŞARE YAPILIRKEN İZLENECEK SÇD ADIMLARI	23
GRUP ÇALIŞMASI NO. 4: İŞ TANIMININ HAZIRLANMASI	26
EK-III EĞİTİM DEĞERLENDİRME ANKETİ.....	29
EĞİTİM DEĞERLENDİRME ANKETİ, FAALİYET 2.2 VE 2.3 - 20 KASIM 2019	29
4.2 İLK ANKET	29
4.3 EĞİTİM SONU ANKETİ.....	31
EK-IV İLK EĞİTİM İÇİN ÖNERİLEN KATILIMCI LİSTESİ.....	34
EK-V KATILIMCILAR İÇİN İLAVE BİLGİ KAYNAKLARI.....	35

KISALTMALAR TABLOSU

AB	Avrupa Birliği
BKAYP	Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim Planı
CA/İM	İhale Makamı
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇŞB	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
EİA	Eğitim İhtiyaçları Analizi
KTB	Kültür ve Turizm Bakanlığı
NEP	Nitrat Eylem Planı
SÇD	Stratejik Çevresel Değerlendirme
STB	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
TOB	Tarım ve Ormanlık Bakanlığı
ToR	İş Tanımı
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Yüklenici	EPTISA Mühendislik Konsorsiyumu – EPTISA Servicios and Integra Consulting

1. GİRİŞ

1.1 ARKA PLAN BİLGİSİ

'Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Yönetmeliğinin Uygulanmasının Desteklenmesi' projesi (bundan sonra 'SÇD Projesi' olarak anılacaktır) Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından finansal olarak desteklenmekte ve 18 Nisan 2019 tarihinde başlamıştır (1 no'lu idari emir ile).

"Eğitim programlarının hazırlanması" başlıklı 2.2 no'lu faaliyet kapsamında SÇD projesinin iş tanımı tüm SÇD süreciyle ilgili eğitim belgeleri ve programının hazırlanmasını öngörmektedir. Bu belge daha çok ilk beş sektör için SÇD yönetmeliğinin uygulanması konusundaki deneyime odaklanmıştır. İş tanımında eğitim oturumlarına ilişkin örnek konulara yer verilmiş ve tüm eğitim programına en az 120 katılımcının gelmesine yönelik bir beklenti ifade edilmiştir. İş tanımında aşağıdaki konular hakkında dört ayrı eğitim modülü öngörülmüştür:

- SÇD yönetmeliğine giriş ve mekânsal planlama ve kıyı yönetimi sektörlerine bu yönetmeliğin uygulanması (35 katılımcı),
- SÇD yönetmeliğine giriş ve taşkın ve kuraklık yönetimi dahil su yönetimi sektörüne bu yönetmeliğin uygulanması (35 katılımcı),
- SÇD yönetmeliğine giriş ve tarım sektörüne bu yönetmeliğin uygulanması (25 katılımcı),
- SÇD yönetmeliğine giriş ve turizm sektörüne bu yönetmeliğin uygulanması (25 katılımcı).

İş tanımında yer alan gereklilikler uyarınca iki günlük eğitim programı ve içeriği hazırlanmıştır. Faaliyet 2.2. eğitim ihtiyaçları analizi (Faaliyet 2.1) bulgularına dayanarak yüklenici tarafından yerine getirilmiştir. Bu faaliyet ayrıca Temmuz-Eylül 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen fark analizi (Faaliyet 1.2) sonuçlarını da yansıtmaktadır.

1.2 BU RAPORUN AMACI

Bu taslak raporun amacı eğitimlere yönelik yaklaşımı, eğitim modüllerinin içeriğini ve 'eğitimin verilmesi' başlıklı faaliyet 2.3'e ilişkin zaman çizelgesini sunmak ve ÇŞB (nihai faydalanıcı) ve ihale makamının yorumlarını almaktır.

2. YAKLAŞIM VE YÖNTEMLER

2.1 YAKLAŞIM

2.1.1 Bağlam

SÇD yönetmeliği bir süre önce kabul edilmiş olmasına rağmen, SÇD uygulamasına ilişkin uygulama deneyimi halen çok sınırlıdır. Mevcut deneyim, geçmişteki projeler kapsamında hazırlanan pilot SÇD'ler ve yakın geçmişte hazırlığına başlanan plan ve programların elenmesi ile elde edilmiştir. Farklı sektörlerde daha çok yeni plan ve program hazırlandıkça, SÇD prosedürlerinde de bir artış olması beklenmektedir ve SÇD ile ilgili becerilere yönelik talep de artacaktır.

Yönetmelik SÇD'nin konusu olması gereken plan ve programların oluşturulduğu sektörleri tanımlar, listelenen sektörlerdeki plan/programlar için uygulanacak hükümlerin en son hangi tarihte yürürlüğe konması gerektiğini belirtir. İş tanımına göre tüm SÇD süreci hakkındaki eğitim programı öncelikle SÇD yönetmeliğinin halihazırda yürürlüğe girdiği beş öncelikli sektör için SÇD yönetmeliğinin uygulanması hakkında deneyim kazandırmak üzerine odaklanmalıdır.

Eğitim ihtiyaçları analizi (EİA) aralarında yetkili kurumların temsilcilerinin de bulunduğu çeşitli paydaşlar arasında yapılmıştır. Bu analiz çalışması, paydaşların SÇD sürecinin yönetilmesi, diğer paydaşlarla koordinasyon ve veri yönetimine yaklaşımlar konusunda uygulama becerileri kazanmakla ilgilendiğini göstermiştir. EİA sonuçları eğitimlerin hazırlanmasında başlangıç noktası olarak kullanılmıştır.

2.1.2 Yaklaşım

Eğitimlerin özel hedefleri şu şekilde belirtilebilir:

1. Genel SÇD kavramını ve SÇD yönetmeliğinin şartlarını tanıtmak;
2. SÇD sürecini ve bu süreçte sektördeki yetkili kurumların oynayacağı rolü açıklamak ve
3. SÇD sürecini başlatma ve yönetmede katılımcılara faydalı beceriler kazandırmak.

Eğitimlerin içeriğinin ilgili kurumların eğitimle ilgili beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanması, zaman çizelgesi ve proje boyunca atılacak adımları da içerecek ayrıntılı bir eğitim planının oluşturulması gerekmektedir.

Sınırlı zaman olduğu düşünülerek (2 gün) anlatım ve uygulamaya dayalı alıştırmalardan oluşan karma bir yaklaşım seçilmiştir. Sonuçta her eğitim modülünde iki kısım olacaktır (ilk eğitim modülü için gündem ek kısmında verilmektedir):

- Tüm eğitim modüllerinde benzer olacak şekilde içinde SÇD yönetmeliğinin de olduğu SÇD süreci hakkında genel sunum (çoğu ilk gün yapılacaktır),
- Belli bir konuya yönelik sunumlar ve seçili sektörlerle yönelik grup çalışmaları (çoğu ikinci gün yapılacaktır). Bu sunum ve grup çalışması ilgili eğitim modülünde ele alınan sektöre uyumlu olacaktır (yapı tüm modüller için benzer olacaktır).

Eğitimler, başta planlama kuruluşları ve ulusal, bölgesel ve belediye düzeyindeki kuruluşlar olmak üzere SÇD ile uygulama düzeyinde ilgilenecek kurum ve kuruluşları hedef almaktadır. Sonuç olarak; amaç, SÇD süreci ve bu sürecin yönetilmesi konusunda katılımcıları eğitmektir. Bu kapsamda SÇD'yi uygulayacak dışarıdan danışman alınması için iş tanımı hazırlanması, SÇD sürecinin planlama süreci ile koordinasyonu ve planlama ve SÇD ekipleri arasında iletişim gibi görevler yer almaktadır. Katılımcılar ayrıca ayrıntılı kullanıma varacak kadar olmasa da değerlendirme yöntemleri hakkında bilgi sahibi olacaklar. Fakat, SÇD

uygulanmasına başlamak üzere kendilerine destek vermek üzere potansiyel SÇD uygulayıcıları da eğitimlere davet edilecektir. Deneyimleri sayesinde bu uygulayıcılar da becerilerini daha da geliştirecek şekilde SÇD süreci ve yöntemleri hakkındaki bilgilerini kullanabilecektir.

EİA sonuçlarına dayanarak sadece çok az sayıda katılımcının geçmişte SÇD ile ilgili düzenlenmiş eğitimlere katılmış olacağı beklenebilir. Bu sebeple, birçok katılımcının sadece yüzeysel anlamda yani 'SÇD'den bahsedildiğini duymakla' beraber süreç ve kullanılan yöntemleri bilmemekle sınırlı kalacak şekilde SÇD'ye aşına olacağı varsayılabilir. Bazı katılımcılar, ÇED sürecini biliyor olabilir ve SÇD'yi çok benzer bulabilir. Sonuç olarak tasarlandığı haliyle eğitim, SÇD kavramı ve sürecinin anlatımlı biçimde açıklanması ile başlayacak, gerçek vaka örnekleri ve soru cevap oturumu ile devam edecektir. İkinci kısım önemlidir, çünkü bu sayede katılımcılar hem Türkiye'deki planlama ve çevre yönetimi, hem de kendi yaptıkları iş bağlamına SÇD'yi oturtma fırsatı bulacaklardır. Özellikle ÇED ve SÇD arasındaki farkların ve SÇD'nin planlama sürecine getireceği faydaların gösterilmesi suretiyle SÇD'nin stratejik niteliğinin açıklanması üzerinde güçlü bir şekilde durulacaktır.

Bazı katılımcılar SÇD yönetmeliğini biliyor olabilir, fakat SÇD'nin zamanlama gibi planlama üzerindeki etkilerinin farkında olmayabilirler. Sonuç olarak, SÇD süreci açıklanırken SÇD yönetmeliğindeki şart ve yükümlülükler atıfta bulunulacaktır.

SÇD sürecindeki, halkın katılımı ve iş tanımının hazırlanmasındaki önemli adımların daha iyi anlaşılması için grup çalışması yapılması da planlanmaktadır. EİA sonuçlarına göre çoğu eğitimlere katılma potansiyeli olan kişilerden oluşan anket katılımcıları yaparak öğrenmeyi ve uygulama örneklerini tercih etmektedir. Grup çalışmasında tüm gruplar konulara göre kısa alıştırma yapacak ve grubun ulaştığı sonuçları raporlayacaktır. Gruplar çalışmalarını kolay ve şeffaf biçimde düzenlemek ve anlatmak için beyaz tahta ve yapışkanlı not kağıdı kullanabilecektir. Raporlama aşamasındaki tartışmalara dayalı olarak bunun ardından soru ve cevap oturumu gelebilir. Hem yabancı, hem de ulusal proje uzmanları faydalı bilgiler paylaşarak ve grupları doğru yönde yönlendirerek grup çalışmaları sırasında gruplara destek verecektir.

Sektör ve zamanlama açısından ilk eğitim modülünün turizm sektöründeki SÇD uygulamalarına odaklanması ve bunun 2019 yılı aralık ayının ilk haftasında düzenlenmesi konusunda nihai faydalanıcı ile hemfikir olunmuştur. İlk eğitim modülü pilot eğitim olarak kullanılacak ve pilot SÇD'lerden elde edilen deneyimi kullanmak için yani özellikle tarım sektörü (NEP SÇD Pilot) ve mekânsal planlama - BKAYP (BKAYP SÇD Pilot) alanındaki uygulama deneyimini yansıtmak için gelecekteki eğitimlerden önce, ilk eğitimdeki içerik ve yöntemler gözden geçirilecektir. Bu sebeple ikinci, üçüncü ve dördüncü eğitim modüllerinin programı SÇD pilot çalışmalarında kaydedilen ilerlemeye göre hazırlanacaktır, bu sebeple kapsam belirleme aşamasında ve SÇD raporlarının hazırlanmasında elde edilen deneyim (mevcut durum analizi dâhil) eğitim ve çalıştaylarda örnek olarak kullanılabilir. Su yönetimine odaklanan eğitim modülü önceki SÇD projelerinde uygulanan pilot SÇD çalışmalarından elde edilen deneyimden faydalanabilir. Geri kalan üç eğitim modülünün ise geçici olarak Ocak ve Mart 2020 döneminde uygulanması planlanmaktadır.

2.1.3 Eğitim Materyalleri

Üç set eğitim materyali hazırlanmıştır:

- PowerPoint sunumları,
- Grup çalışmalarında kullanılan belgeler,
- Katılımcılar için ilave bilgi kaynakları.

PowerPoint sunumları ve grup çalışmasında kullanılacak belgeler Türkçeye çevrilecek ve basılı kopya olarak katılımcılara dağıtılacaktır. Grup çalışmasında kullanılacak belgeler arasında kontrol listeleri, matrisler

ve benzeri belgeler gibi münferit SÇD adımlarının uygulanmasında kullanılacak araçlar yer almaktadır.

İlave bilgi kaynakları arasında kapsam belirleme raporları, çevre raporları ve SÇD'nin uygulanmasıyla ilgili iş tanımları gibi rehber ve SÇD belge örneklerinden derlenen belgeler vardır. Bu belgelerin tercümesi yapılmayacaktır, bu belgeler orijinal dilinde ve sadece elektronik formatta verilecektir. Amaç, katılımcılara referans olarak sonraki çalışmalarda kullanılabilecekleri faydalı belgelerden oluşan bir "kütüphane" sunmaktır.

Tüm eğitim belgeleri USB'lere yüklenecektir. Eğitim belgeleri ek kısmında da verilmektedir (ilave kaynaklar sadece elektronik formatta verilecektir).

2.1.4 Eğitim Katılımcıları

Genel anlamda EİA'da kullanılan paydaşların irtibat bilgileri katılımcı listelerinin hazırlanmasında dayanak olarak kullanılacaktır. Çalıştıkları kurum tarafından görevlendirilen irtibat kişilerinin listesini, Bakanlık Eylül 2019 tarihinde derlemiştir. Bu irtibat kişileri eğitimlere davet edilecek ve geri kalan katılımcılar ise EİA'da listelenen diğer irtibat kişileri tarafından seçilecektir.

EİA için oluşturulan irtibat kişileri listesi önceki projeden kalan irtibat bilgileri, ÇŞB'nin verdiği irtibat bilgileri, internette yapılan aramalar ve yüklenicinin diğer projelerden tanıdığı irtibat kişilerine dayanılarak toplanmış ve derlenmiştir, fakat kaynaklar bunlarla sınırlı değildir. Ayrıca bazı yetkili kurumlarda projenin uygulanması sırasında sonradan SÇD'den sorumlu kişilerin değişebileceği de unutulmamalıdır. Bu durumda sorumlu yeni kişi hakkındaki irtibat bilgileri alınacak ve katılımcı listesine eklenecektir.

İlk eğitim modülü için katılımcı listesi oluşturulmuş ve ÇŞB'ye 11 Kasım 2019 tarihinde sunulmuştur. Bu liste Ek IV'te bulunabilir. Sonraki eğitim modülleri için katılımcı listesi bölgesel makamların, ilgili tüm kuruluşların ve mümkün olduğu durumlarda büyükşehir belediyelerinin de dahil edilmesi için genişletilecektir. Mekânsal planlama ve kıyı yönetimi çok dağınık yapıda ve en fazla sayıda paydaşa sahip sektörler arasında olduğu için bu konularda düzenlenecek eğitim modülleri için katılımcı listesinin hazırlanmasına özel bir önem verilmelidir.

Ayrıca irtibat kişilerinin belirlendiği ve enerji ve ulaştırma gibi plan ve programlarının çok sayıda ve/veya büyük ölçekli projeye (SÇD'nin uygulandığı projeler) öncülük yapacağı diğer sektör temsilcileri de listeye eklenmiştir. Her eğitim modülünde beşer katılımcı, iş tanımında listelenmeyen bu sektörlerden seçilmektedir. Odaklanılan sektörden yeterince katılımcı olmadığı zaman beşten fazla katılımcı davet edilebilir.

2.1.5 Çevre ve Şehircilik Bakanlığında Gelen Girdiler

Eğitimi veren proje uzmanları, AB ülkelerindeki deneyim ve bilginin yanı sıra küresel bir bakış açısını da eğitimde sunacaktır ve eğitimlerin uygulanmasıyla ilgilenecektir. ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünden gelen ÇŞB uzmanları bu çabaları kendi deneyimleri ile ve soru ve cevap oturumlarına aktif katılım göstererek tamamlayabilir. Bu şekilde Genel Müdürlük de yetkili kurumlar arasında SÇD sürecinden sorumlu makam ve faydalı bilgi kaynağı olma konumunu güçlendirecektir. Ayrıca, önceki SÇD projesinde eğitmen olmak üzere eğitim almış Genel Müdürlük personeli de grup çalışmasında aktif rol oynayabilir. Örneğin, (başta SÇD yönetmeliği hakkında olanlar olmak üzere) gruplardan gelebilecek bazı sorulara yanıt verebilirler. Bu sebepten dolayı, her eğitim modülünden önce ÇŞB ile koordinasyon kurmak gerekir. Eğitimlerden önce uluslararası ve ulusal uzmanlar ve ÇŞB ile gerekli hazırlıkların yapılması için makul süre (üç hafta) tanınacaktır. Bu sebeple, eğitim programlarına ÇŞB'nin aktif katılımını sağlamak için grup çalışmaları ve soru cevap oturumlarında rol paylaşımı, konuşmacı/sunum yapacakların belirlenmesi ve ilgili

sunumların hazırlanması gibi konular ulusal/uluslararası uzmanlar ve ÇŞB arasında ayrıntılı biçimde görüşülmelidir. İlk eğitim ilk baştaki plana göre ilerlediği için istisnadır.

ÇŞB'nin katkısı katılımcı listelerinin hazırlanması için çok önemlidir. Önceki SÇD eğitimlerine katılmış bazı potansiyel katılımcıların zaman içinde değişmesi muhtemeldir, bu sebeple yetkili kurumlar ve uygulayıcılar ile iyi iletişim kurulması önemlidir.

2.1.6 Eğitimlerin Değerlendirilmesi

İş tanımında belirlenen göstergelerin izlenmesi için, iki set geri bildirim soruları hazırlanmıştır (her ikisi de ek kısmında verilmektedir):

1. Katılımcıların SÇD hakkındaki bilgi ve farkındalığını test etmek için eğitimin başında kullanılacak, SÇD'nin karakteristik özellikleriyle ilgili bir anket;
2. Eğitimin sonunda kullanılacak daha uzun bir soru listesi. Bu sorular SÇD'nin karakteristik özellikleriyle ilgili kısa soru listesiyle aynı sorulardan (farkı yani öğrenilen bilgileri test edip göstermek için) ve eğitimlerin içerik ve teknik özellikleriyle ilgili ilave sorulardan oluşacaktır.

2.2 ZORLUKLAR

Eğitim modüllerinde yaşanacak en önemli zorluk, konuyla en yakından ilgili tarafları yani SÇD'den sorumlu olacak kurumların personeli ile plan ve programların hazırlanmasından sorumlu personelin eğitime katılmasını sağlamak olacaktır. Projenin başından da belli olduğu gibi, yetkili kurumlar SÇD'den sorumlu olacak münferit görevlilerin bu konuda görevlendirilmesi ve SÇD irtibat kişilerinin belirlenmesinde geç kalabilir. Bu zorluğun aşılması için, hedef kurumlarla (farklı düzeylerdeki yetkili kurum ve kuruluşlar) ÇŞB arasında yakın iş birliği kurulması elzemdir. Ayrıca SÇD ile ilgilenen uygulayıcıların belirlenmesi zor olabilir. Sonuç olarak ilgili dairelerle daha yakın ve net iletişim kurulacaktır.

Ülkelerin planlama sistemlerinin birbirinden farklı olmasından dolayı belli sektörler için (örneğin turizm veya tarım sektörleri için) AB'den ve dünyadan uygun ve/veya benzer plan ve programlarına ilişkin bulunabilecek SÇD örnekleriyle ilgili dengesizlik vardır. Bu sebeple eldeki örnekler Türkiye'deki planlama sistemi bağlamında uygulanması zor olan örnekler olabilir. Sonuç olarak örnekleri seçerken planlama benzerliği ve örneğin kalitesi arasında denge kurulup ortak bir noktada buluşulmuştur. Farklılıklara rağmen, örneklerin katılımcıların bakış açısına ve Türkiye'deki planlama sistemine uygun hale getirilmesi için her türlü çaba sarf edilecektir.

Eğitimler İngilizceden Türkçeye ve Türkçeden İngilizceye simultane tercüme ile birlikte yapılacaktır. Çeviri hizmetinin iyi organize edilmesi ve çevirmenlerin konuya aşina olması sağlanacaktır, fakat çeviri sorunları olursa bazı gecikmeler meydana gelebilir. Bu konu önceden tercümanlarla yakın iş birliği için çalışılıp tüm teknik terimlere tercümanların aşina olması sağlanarak çözülecektir.

3. EğİTİM MODÜLLERİNİN ZAMANLAMASI

Eğitimler için önerilen zaman çizelgesi şu şekildedir:

- SÇD yönetmeliğine giriş ve turizm sektöründe yönetmeliğin uygulaması (modül 4): 2019 yılı Aralık ayının birinci haftası.
- SÇD yönetmeliğine giriş ve taşkın ve kuraklık yönetimi dâhil su yönetimi sektöründe yönetmeliğin uygulaması (modül 2): Şubat/Mart 2020,
- SÇD yönetmeliğine giriş ve tarım sektöründe yönetmeliğin uygulaması (modül 3): Nisan 2020,
- SÇD yönetmeliğine giriş ve mekânsal planlama ve kıyı yönetimi sektörlerinde yönetmeliğin uygulaması (modül 1): Haziran 2020.

4. SONUÇ VE TAVSİYELER

2019 yılı aralık ayının başlarında düzenlenecek turizm sektörü konulu ilk eğitim modülü pilot eğitim olarak düşünülmeli ve sonraki eğitim modüllerinden önce gerekirse içerik ve yöntemler revize edilmelidir. Bundan sonraki eğitimler SÇD pilotlarında kaydedilen ilerlemeye göre programlanmalıdır, böylece kazanılan deneyim (kapsam belirleme ve SÇD raporlarının hazırlanmasından kazanılan deneyim) eğitimlere yansıtılabilir.

Eğitim modülleri öncelikli beş sektöre odaklanmaktadır, fakat irtibat kişilerinin halihazırda belirlendiği ve enerji ve ulaşım gibi çok sayıda ve/veya büyük ölçekli ÇED tipi projelere öncülük etmesi muhtemel plan ve programların olduğu sektör temsilcileri de eğitim modüllerine davet edilmelidir.

Eğitimleri veren proje uzmanları, AB ülkelerinden ve dünyadan deneyim ve bilgi sunacak ve eğitimlerin uygulanmasından sorumlu olacaktır. ÇŞB'nin ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü bu uzmanların deneyimini tamamlayabilir ve soru ve cevap oturumlarına aktif biçimde katılabilir. Bu açıdan Genel Müdürlük SÇD sürecinden sorumlu yetkili kurum ve faydalı bir bilgi kaynağı olma konumunu daha da güçlendirecektir. Genel Müdürlüğün bu eğitimleri yetkili kurumlardaki muadilleriyle irtibat kurmak ve iş birliği yapmak açısından bir fırsat olarak kullanması tavsiye edilmektedir.

Eğitimlerin Türkiye'deki SÇD uygulamasına yönelik etkisi büyük oranda eğitim katılımcılarına bağlı olacaktır. Bu sebeple katılımcı listesinin hazırlanmasına çok önem verilmelidir. Bunun için hem ÇŞB'nin, hem de yetkili kurumların başta bölgesel düzey olmak üzere yetkili kurumlardaki ilgili görevlileri tespit etmesi için büyük çaba göstermesi gerekecektir. Hem yetkili kurumlarda SÇD'den sorumlu olacak kişilerin hem de plan ve programların hazırlanmasından sorumlu planlama birimlerinde çalışan kişilerin eğitimlere katılmasına özen gösterilmelidir.

EKLER	
EK I :	İlk eğitim dizisinin gündemi (Aralık 2019)
EK II :	Eğitim materyalleri
EK III :	Eğitim değerlendirme anketi
EK IV :	İlk eğitim için önerilen katılımcı listesi
EK V :	Katılımcılar için ilave bilgi kaynakları

EK-I İLK EĞİTİM DİZİSİNİN GÜNDEMİ (ARALIK 2019)

1. Gün

Zaman		Gündem	Konuşmacılar
09:30	10:00	Kayıt	
10:00	10:15	Açılış Konuşmaları Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Uygulanmasının Desteklenmesi Projesi	Sn. Kemal DAĞ (Daire Başkanı) ÇŞB - ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sn. Martin SMUTNY (Takım Lideri) SÇD Proje Ekibi
10:15	10:30	Çalıştayın tanıtımı ve katılımcılardan beklentiler Tanıtım sunumu ve grup çalışması (katılımcıların beklentileri ve SÇD hakkındaki fikirleri ör. Dünya Kafe Yöntemi)	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi
10:30	11:15	SÇD'ye giriş: amacı, hedefleri ve faydaları Türkiye SÇD Yönetmeliği ve uygulamaları Sunum ve Soru-Cevap oturumu	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi Sn. Nihan ŞAHİN HAMAMCI (Şube Müdürü V.) ÇŞB - ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
11:15	11:30	Kahve Arası	
11:30	13.00	SÇD sürecindeki adımlar, ana aktörler/paydaşlar ve rolleri <ul style="list-style-type: none">AB ülkelerinden SÇD uygulaması örnekleriTürkiye'de turizm sektöründe örnek SÇD uygulaması: Oymapınar Turizm Gelişim ProjesiSunum ve Soru-Cevap oturumu	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi (süreç; AB ülkelerinden örnekler) Sn. Aysun BOŞÇA (Çevre Uzmanı) ÇŞB - ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Türkiye'de uygulaması)
13:00	14:00	Öğle Yemeği	

14:00	14:30	Eleme yöntemi, kapsam belirleme: SÇD'nin ilk adımları <ul style="list-style-type: none">AB ülkelerinden SÇD uygulama örnekleriTürkiye'de SÇD deneyimi (eleme süreci)SÇD web-sitesiSoru-Cevap oturumu	<p>Sn. Martin SMUTNY (Takım Lideri) SÇD Proje Ekibi</p> <p>Sn. Özge ERDEM (Çevre Uzmanı) ÇŞB - ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı</p> <p>Sn. Hakan ACAR (Uzman) ÇŞB - ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı</p>
14:30	15:30	SÇD kapsam belirleme süreci: <ul style="list-style-type: none">Grup çalışması (kapsam belirleme, veri analizi, istişare, karar verme hazırlıkları)Grupların sunumları	SÇD Proje Ekibi ve ÇŞB tarafından yürütülecektir.
15:30	16:00	Kahve Arası	
16:00	17:00	Temel veriler ve SÇD için değerlendirme yöntemlerinin seçimi <ul style="list-style-type: none">AB ülkelerinden SÇD uygulama örnekleriSunum ve Soru-Cevap oturumu	<p>Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi</p>
17:00	17:15	Kapanış	<p>Sn. Kemal Dağ (Daire Başkanı) ÇŞB - ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı</p> <p>Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi</p>
17:15		Eğitimin sonu	

2. Gün

Zaman		Gündem	Konuşmacılar
09:30	10:00	Kayıt	
10:00	10:30	Plan/programın çevre üzerindeki etkisinin analizi ve plan/program için SÇD önerilerinin formülasyonu <ul style="list-style-type: none">• Ön sunum• Grup çalışması (olası etkileri öngörmek, önlenip önlenemeyeceklerini ve nasıl önleneceklerini analiz etmek)• Grup çalışmasının ve müzakeresinin sunumu	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi Grup çalışması SÇD Proje Ekibi tarafından yürütülecektir.
10:30	11:00	Alternatiflerin analizi <ul style="list-style-type: none">• AB ülkelerinden örnekler• Sunum ve Soru-Cevap oturumu	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi
11:00	11:15	Kahve Arası	
11:15	12:00	SÇD önerilerin plan/programın kabulü için plan/programa entegre edilmesi <ul style="list-style-type: none">• AB ülkelerinden örnekler	Sn. Martin SMUTNY (Takım Lideri) SÇD Proje Ekibi
12:00	13:00	SÇD'de paydaşların katılımı: temel ilkeler ve katılımın planlanması <ul style="list-style-type: none">• Ön sunum• AB ülkelerinden örnekler• Grup çalışması (ilgili sektörlerin ve halk katılımının dâhil olmasını içeren bir paydaş istişaresi hazırlayın)• Grup çalışmasının ve müzakeresinin sunumu	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi Grup çalışması SÇD Proje Ekibi ve ÇŞB tarafından yürütülecektir.
13:00	14:00	Öğle Yemeği	
14:00	15:00	SÇD uygulaması için İş Tanımının hazırlanması <ul style="list-style-type: none">• Tanıtıcı sunum• Grup çalışması (planlama ekibiyle işbirliği, süreç yönetimi, kalite kontrolü ve halk katılımının üzerinde duran uygulanabilir bir İş Tanımı hazırlanması)• Grup çalışmasının ve müzakeresinin sunumu	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi SÇD Proje Ekibi ve ÇŞB tarafından yürütülecektir.

15:00	15:30	İş Tanımı üzerine grup çalışmasının sunumu ve aşağıdaki konular üzerine grup müzakeresi: <ul style="list-style-type: none">• İş Tanımı hazırlık süreci• Farklı sektörler arasındaki bilgi alış veriş• ÇŞB'nin sağlayabileceği destek• Seçim prosedürleri ve SÇD sürecinin yönetimi	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi SÇD Proje Ekibi ve ÇŞB tarafından yürütülecektir.
15:30	16:00	Kahve Arası	
16:00	16:45	Sektörde SÇD uygulamasının sonraki adımlarının yol haritasının çıkarılması (eğitimin özeti) Aşağıdakiler üzerine grup çalışması/müzakeresi: <ul style="list-style-type: none">• Sektörde verimli SÇD uygulamasının önündeki temel zorluklar nelerdir ve bunların üstesinden nasıl gelinir?• Verimli SÇD uygulamasının temel faydaları nelerdir ve sektörde başka hangi alanlarda kullanılabilir?• SÇD sonuçları plan/programa nasıl entegre edilecektir?• SÇD'nin gelecekteki uygulanmasında sizin rolünüz ne olacaktır ve faaliyetler nasıl organize edilecektir?• Sektörünüzdeki SÇD sürecine hangi paydaşları dahil etmelisiniz?• SÇD sürecinin verimliliği ve paydaşların katılımı nasıl sağlanabilir?	Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi
16:45	17:00	Kapanış	Sn. Kemal Dağ (Daire Başkanı) ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sn. Mojca HRABAR (Eğitim Uzmanı) SÇD Proje Ekibi
17:00		Eğitimin sonu	

EK-II EĞİTİM MATERYALLERİ

Grup Çalışması no. 1: Turizm Kalkınma Planına ilişkin Kapsam Belirleme

Bir turizm kalkınma planı hakkında size temel bilgiler verildi. Lütfen plana göz atın ve aşağıdaki soruları grup içerisinde tartışın:

- Hangi çevresel konulara odaklanacaksınız?
- Hangi verilere ihtiyacınız olacak? Bu verilere erişiminiz var mı?
- Kimlere danışacaksınız? Nasıl?
- SÇD'yi kim, nasıl hazırlayacak ve kararları kim, nasıl alacak?
 - Dairesi, birimi, sorumlu kişisi?
 - Dışarıdan danışmanlarla sözleşme yapılması?

Aşağıda belirtilen araçlardan bazılarını sonuçları hazırlamak için kullanabilirsiniz. Lütfen grubunuzdan bir kişiyi grubun ulaştığı sonuçları anlatması için seçin.

ÇEVRESEL HUSUSLAR: KAPSAM BELİRLEME MATRİSİ

Çevresel husus	Zorluklar/sorunlar (Duyarlı yöreleri dikkate alın – yönetmelikteki Ek 4'e bakın)	SÇD'ye dâhil edilecek mi?		Bu çevresel hususla ilgili ulusal plan ve programlar ¹
		E/H	Gerekçesi	
Biyçeşitlilik, fauna, flora				
Nüfus, insan sağlığı				
Toprak				
Su				
Hava				

¹ Seçilen çevresel husus için önemli olan ulusal politikaları ve ilgili stratejik belgeleri göz önünde bulundurun. Bunlar çevresel hedef ve göstergelerin belirlenmesi için kullanılabilir.

Çevresel husus	Zorluklar/sorunlar (Duyarlı yöreleri dikkate alın – yönetmelikteki Ek 1'e bakın)	SÇD'ye dâhil edilecek mi?		Bu çevresel hususla ilgili ulusal plan ve programlar ¹
İklim faktörleri				
Maddi varlıklar				
Kültürel miras				
Peyzaj				

VERİ KAYNAKLARI VE DANIŞILACAK KURULUŞLAR

Çevresel husus	Veri kaynakları: veri tabanı	Verinin kalitesi/düzeyi	Temas kurulacak kurum/kuruluş
Biyçeşitlilik, fauna, flora		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
Nüfus, insan sağlığı		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
Toprak		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
Su		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
Hava		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
İklim faktörleri		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
Maddi varlıklar		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
Kültürel miras		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	
Peyzaj		İyi/kötü/bilinmiyor Ulusal/bölgesel/yerel	

Grup Çalışması no. 2: Turizm kalkınma planının etkilerinin değerlendirilmesi

Turizm kalkınma planı ve kapsam belirleme matrisinizi inceleyin. Grup içerisinde bu planın çevreyi nasıl etkileyeceğini ve çevresel hedeflere ulaşmak açısından yansımalarını tartışın. Değerlendirmenizi etkileyen belirsizlikler nelerdir? Bu belirsizlikleri azaltmak için hangi verilere ihtiyacınız var?

Aşağıda belirtilen araçlardan bazılarını sonuçları hazırlamak için kullanabilirsiniz. Lütfen grubunuzdan bir kişiyi grubun ulaştığı sonuçları anlatması için seçin hazırlamak için aşağıdaki araçlardan bazılarını kullanabilirsiniz.

Çevresel husus	Planın çevresel hususlar üzerindeki olası olumsuz etkileri	Hedeflerin sürdürülebilirliği üzerindeki etkisi	Kısıtlama ve belirsizlikler	Etkileri önlemeye yönelik tavsiyeler
Biyçeşitlilik, fauna, flora				
Nüfus, insan sağlığı				
Toprak				
Su				

Çevresel husus	Planın çevresel hususlar üzerindeki olası olumsuz etkileri	Hedeflerin sürdürülebilirliği üzerindeki etkisi	Kısıtlama ve belirsizlikler	Etkileri önlemeye yönelik tavsiyeler
Hava				
İklim faktörleri				
Maddi varlıklar				
Kültürel miras				
Peyzaj				

Grup çalışması no. 3: Turizm kalkınma planı SÇD Süreci için Paydaş İstişare Planının Hazırlanması

SÇD HAZIRLIK SÜRECİNDE İSTİŞARE EDİLECEK KURUMLAR

Görevleri ve deneyimi sebebiyle SÇD'nin kalitesine katkıda bulunabilecek kurum ve kuruluşlar ile planın uygulamasından etkilenecek kurum, kuruluşlar ve topluluklar hakkında grup içinde müzakere edin.

Kurumun türü	Kurum /Müdürlük	Bu kurum/kuruluşlarla ilgili çevresel hususlar								
		Biyçeşitlilik, fauna, flora	Nüfus, insan sağlığı	Toprak	Su	Hava	İklim faktörler	Maddi varlıklar	Kültürel miras	Peyzaj
İstişare yapmanın zorunlu olduğu kurum ve kuruluşlar	ÇŞB									
	Çevre ve sağlıkla ilgili diğer kurum/kuruluşlar (Ulusal/bölgesel/yerel)									
	İlgili diğer kurum/kuruluşlar (Ulusal/bölgesel/yerel)									

Kurumun türü		Kurum /Müdürlük	Bu kurum/kuruluşlarla ilgili çevresel hususlar																	
İstişare yapmanın zorunlu olduğu kurum ve kuruluşlar	Plan/programın özelliklerine göre ilgili olabilecek sivil toplum kuruluşları	Üniversiteler, enstitüler, araştırma enstitüleri																		
	Meslek odaları																			
	Sendikalar																			
	Dernekler																			
	Çevre konusunda çalışan STK'lar																			
Diğer kuruluşlar (tercihe bağlı)	Turizm sektöründeki iş dünyası (örn. tur operatörleri, otel zincirleri,...)																			

Kurumun türü		Kurum /Müdürlük	Bu kurum/kuruluşlarla ilgili çevresel hususlar											
	Eğlence sektörüyle ilgili çalışmalar yapan kuruluşlar													
	Altyapı hizmet sağlayıcıları													
	Komşu bölgeler/belediyeler													
	Diğerleri (lütfen belirtin)													

4.1 İSTİŞARE YAPILIRKEN İZLENECEK SÇD ADIMLARI

İstişare zorunlu yapılacak toplantılardan daha fazlasıdır; istişare faydalı bilgi, tavsiye toplamak ve diğer plan/programlarla sinerji oluşturmak için kullanılabilir. İstişare için birçok yöntem vardır, örneğin:

- Mülakatlar,
- Büyük toplantılar,
- Odak grupları,
- Anketler,
- Akran değerlendirmeleri vs.

Sürece hangi kurum ve kuruluşları dâhil etmek istediğinizi ve ne zaman (hangi SÇD adımı) dâhil etmek istediğinizi düşünün. Ayrıca ne kadar zamana ihtiyacınız olacağını/ne kadar zamanınız olduğunu da düşünün.

SÇD adımı	İstişarenin zorunlu olduğu kurum/kuruluşlar		Diğer kurumlar		
	E/H	Nedenine ilişkin açıklama	E/H	Hangi kurumlar?	Nedenine ilişkin açıklama

SÇD adımı	İstişarenin zorunlu olduğu kurum/kuruluşlar	Diğer kurumlar		
Kapsam belirleme	E	İstişare toplantısı zorunludur.		
Mevcut durum analizi				

SÇD adımı	İstişarenin zorunlu olduğu kurum/kuruluşlar		Diğer kurumlar		
Alternatiflerin analizi					
Etki değerlendirme					
Tavsiyeler (azaltma)					
Çevre raporuyla ilgili istişareler	E	İstişare toplantısı zorunludur.			
Plana entegrasyon hakkında istişare					

Grup Çalışması no. 4: İş Tanımının Hazırlanması

SÇD sürecini yürütecek ve çevre raporunu hazırlayacak dışarıdan alınan danışman için iş tanımı hazırlayın. Şu hususları dikkate alabilirsiniz:

- Planın hazırlığı ne kadar zaman alacaktır?
- SÇD adımlarının her biri ne kadar vakit alacaktır?
- Elinizde ne kadar çevresel veri var ve yöntemlerle ilgili esnekliğiniz var mı?
- Değerlendirme süreci ne kadar çaba gerektirecek ve ne kadar süre alacaktır?
- Paydaşlarla istişare ne kadar yoğun olmalıdır?

İş Tanımındaki Bölümler	Konular	İçerik
Arka plan bilgisi	Söz konusu plan/program (kısa tanım)	Turizm Kalkınma Planı
	İlgili diğer plan/programlar	
	Mevcut verilerle ilgili arka plan bilgisi	
Projenin hedefleri		
İşin kapsamı	SÇD süreci (SÇD yönetmeliğindeki şartların haricindeki bilgiler)	

İş Tanımındaki Bölümler	Konular	İçerik
	Zaman çizelgesi	
	Önerilen yöntemler ve bu yöntemlerle ilgili esneklik	
	Halkın katılımın kapsamı (asgari olarak – kapsam belirleme, çevre raporu aşamalarında, ilave bir aşama olabilir mi?)	
	Verilere erişim ile ilgili şartlar, verilerin elde edilmesine destek	
	Müşteri, planlama ekibi, SÇD makamları ve diğer kuruluşlarla iş birliği	
	SÇD ile ilgili bilgilerin yaygınlaştırılmasına ilişkin şartlar	
	Tahmini gün sayısı	

İş Tanımındaki Bölümler	Konular	İçerik
Çıktılar	Çıktının sunulma zamanı, türü ve biçimi: <ul style="list-style-type: none">• Kapsam belirleme raporu, çevre raporu• Diğer teknik raporlar?• Diğer materyaller (broşürler, web sitesi,...)?	
Son tarihler	Fiyat teklifinin verilmesi için son tarih	
	Kapsam belirleme için son tarih	
	Nihai SÇD raporu için son tarih	
Ödeme takvimi		
Süreç yönetimi	Uzmanlık gerektiren alanlar: <ul style="list-style-type: none">• Aranılan nitelikler ve deneyim• Uzman sayısı• Şirketin referansları	
	Kalite kontrol	
	Müşterinin belirlediği irtibat kişisi	
	Planlama ekibinin belirlediği irtibat kişisi	
	Faydalı olabilecek diğer irtibat kişileri	

EK-III EĞİTİM DEĞERLENDİRME ANKETİ

Eğitim değerlendirme anketi, Faaliyet 2.2 ve 2.3 - 20 Kasım 2019

Sorular proje izleme göstergelerine ve kısmen de EİA analiz sonuçlarına dayalı olarak oluşturulmuştur.

Bu ilk anket katılımcıların bilgi düzeyini değerlendirmek için referans noktası teşkil edecek şekilde eğitimin başında kullanılacaktır. Bu anket ile uzmanlar iş tanımında belirtilen “personelin stratejik çevresel değerlendirme yönetmeliği hakkındaki bilgisi yüzde 50 oranında artacaktır” şeklindeki göstergelyi ölçebilecektir. İlk anket katılımcıların dikkatinin dağılmaması için kasten kısa tutulmuştur.

Toparlama amaçlı oluşturulan eğitim sonucu anketi ise eğitimin sonunda kullanılacaktır. Bu anket iki kısımdan oluşmaktadır: Eğitimin öncesi ve sonrasındaki bilgi düzeyini karşılaştırabilmek için anketin birinci kısımda ilk ankette sorulan sorularla aynı sorular sorulmuştur. Anketin ikinci kısmında ise eğitimin değerlendirilmesine yönelik sorular vardır. Cevaplar uzmanların bundan sonraki eğitimleri ve eğitim materyallerini iyileştirmesine yardımcı olacaktır.

4.2 İLK ANKET

Eğitimden önce SÇD hakkındaki bilginiz test etmek istiyoruz. Cevaplarınızda isminizi yazmak zorunda değilsiniz ve cevaplarınız sadece eğitimler sayesinde bilgi düzeyinde oluşturduğumuz değişiklikleri değerlendirmemize yarayacaktır. Cevaplarınız kişisel değerlendirme amaçlı kullanılmayacaktır.

1. SÇD yönetmeliği, SÇD'ye tabi olan ve 12 sektör için hazırlanmış plan ve programlar için uygulanır. Bu sektörlerin hepsi halihazırda SÇD'ye tabi midir?
 - a) Evet, SÇD yönetmeliği geçtiği için sektörlerin hepsi SÇD'ye tabidir,
 - b) Hayır, her yıl bu sektörlerden birisi SÇD'ye tabi olmaktadır, dolayısıyla SÇD yönetmeliğinin bu 12 sektörün tamamı için geçerli olması 12 sene alacaktır,
 - c) Hayır, SÇD yönetmeliği yürürlüğe girer girmez 5 sektör SÇD'ye tabi olmuştur. Geri kalanı ise 2020 veya 2023 yıllarında SÇD'ye tabi olacaktır,
 - d) Hayır, SÇD yönetmeliği yürürlüğe girer girmez 5 sektör SÇD'ye tabi olmuştur. Geri kalanı ise 2025 yılında SÇD'ye tabi olacaktır.
2. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bir plan/program için SÇD'ye gerek olup olmadığını eleme sürecinde nasıl belirlemektedir?
 - a) SÇD yönetmeliğinde belirlenen plan listesi, duyarlı yörelerin olup olmaması ve vaka bazında yapılan değerlendirme kriterlerine göre
 - b) SÇD yönetmeliğinde belirlenen plan listesine göre,
 - c) Belli kriter dizisine göre,
 - d) Sadece önceki ve/veya benzeri plan/program örneklerine göre,
 - e) Bağımsız bir komitenin aldığı karara göre.
3. Hangi kurum SÇD'nin yapılmasından sorumludur?
 - a) Yetkili kurum,
 - b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,
 - c) Dışarıdan çalışılan danışman (çalışılırsa),
 - d) Hem Çevre ve Şehircilik Bakanlığı hem de yetkili kurum,
 - e) Diğer yetkililer.

4. Raporların hazırlanmasında hangi SÇD adımları izlenir?
 - a) Eleme, kapsam belirleme ve etkilerin nihai değerlendirilmesi,
 - b) Kapsam belirleme ve etkilerin nihai değerlendirilmesi,
 - c) Kapsam belirleme, etkilerin nihai değerlendirilmesi ve istişare toplantıları,
 - d) Etkilerin nihai değerlendirilmesi.

5. Hangi SÇD adımlarında genel kamuoyu/sivil toplumun katılımı gereklidir?
 - a) Eleme, kapsam belirleme ve çevre raporu hakkında istişare,
 - b) Kapsam belirleme ve çevre raporu hakkında istişare,
 - c) Kapsam belirleme, alternatiflerin değerlendirilmesi ve çevre raporu hakkında istişare,
 - d) Çevre raporu hakkında istişare.

6. SÇD tavsiyelerinin plan/programa entegre edilmesi zorunlu mudur?
 - a) Evet,
 - b) Hayır,
 - c) Duruma göre değişebilir.

4.3 EĞİTİM SONU ANKETİ

Bu anketin ilk kısmına verdiğiniz cevaplar katılımcıların SÇD hakkındaki bilgileri üzerinde eğitimin nasıl bir etkisi olduğunu değerlendirmemize yardımcı olacak. Bu cevaplar kişisel bir değerlendirme yapmak için kullanılmayacaktır. İkinci kısımdaki geri bildiriminiz eğitimlerimizin etkisini değerlendirmemize ve sonraki eğitimlerin hazırlığında iyileştirme yapılması gereken olası alanları belirlememize yarayacaktır.

Kısım 1

1. SÇD yönetmeliği, SÇD'ye tabi olan ve 12 sektör için hazırlanmış plan ve programlar için uygulanır. Bu sektörlerin hepsi halihazırda SÇD'ye tabi midir?
 - a) Evet, SÇD yönetmeliği geçtiği için sektörlerin hepsi SÇD'ye tabidir,
 - b) Hayır, her yıl bu sektörlerden birisi SÇD'ye tabi olmaktadır, dolayısıyla SÇD yönetmeliğinin bu 12 sektörün tamamı için geçerli olması 12 sene alacaktır,
 - c) Hayır, SÇD yönetmeliği yürürlüğe girer girmez 5 sektör SÇD'ye tabi olmuştur. Geri kalanı ise 2020 veya 2023 yıllarında SÇD'ye tabi olacaktır,
 - d) Hayır, SÇD yönetmeliği yürürlüğe girer girmez 5 sektör SÇD'ye tabi olmuştur. Geri kalanı ise 2025 yılında SÇD'ye tabi olacaktır
2. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bir plan/program için SÇD'ye gerek olup olmadığını eleme sürecinde nasıl belirlemektedir?
 - a) SÇD yönetmeliğinde belirlenen plan listesi, duyarlı yörelerin olup olmaması ve vaka bazında yapılan değerlendirme kriterlerine göre
 - b) SÇD yönetmeliğinde belirlenen plan listesine göre,
 - c) Belli kriter dizisine göre,
 - d) Sadece önceki ve/veya benzeri plan/program örneklerine göre,
 - e) Bağımsız bir komitenin aldığı karara göre.
3. Hangi kurum SÇD'nin yapılmasından sorumludur?
 - a) Yetkili kurum,
 - b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,
 - c) Dışarıdan çalışılan danışman (çalışılırsa),
 - d) Hem Çevre ve Şehircilik Bakanlığı hem de yetkili kurum,
 - e) Diğer yetkililer.
4. Raporların hazırlanmasında hangi SÇD adımları izlenir?
 - a) Eleme, kapsam belirleme ve etkilerin nihai değerlendirilmesi,
 - b) Kapsam belirleme ve etkilerin nihai değerlendirilmesi,
 - c) Kapsam belirleme, etkilerin nihai değerlendirilmesi ve istişare toplantıları,
 - d) Etkilerin nihai değerlendirilmesi.
5. Hangi SÇD adımlarında genel kamuoyu/sivil toplum katılımı gerekir?
 - a) Eleme, kapsam belirleme ve çevre raporu hakkında istişare,
 - b) Kapsam belirleme ve çevre raporu hakkında istişare,
 - c) Kapsam belirleme, alternatiflerin değerlendirilmesi ve çevre raporu hakkında istişare,
 - d) Çevre raporu hakkında istişare.

6. SÇD tavsiyelerinin plan/programa entegre edilmesi zorunlu mudur?
- Evet,
 - Hayır,
 - Duruma göre değişebilir.

Kısım 2
Eğitimin içeriği

7. Eğitimin genel kalitesini değerlendirin.

8. Yeterli gördüğünüz puanı daire içine alarak farklı faaliyet tiplerinin kalitesini puanlayın (1 – kötü, 5 – mükemmel).

Anlatım	 5 4 3 2 1 Yorumunuz:
Grup çalışmaları	 5 4 3 2 1 Yorumunuz:

9. Eğitimin hangi kısmı sizin için en faydalı veya değerli oldu?

10. Eğitimin zayıf yönleri nelerdi?

11. İçerik veya eğitim yöntemleri açısından tavsiyeleriniz var mı? Yorumlarınız bir sonraki eğitimi daha iyi yapmamıza yardımcı olacaktır.

Teknik Konular

12. Lütfen eğitimin teknik yönlerini değerlendirin:

Toplantı yerine ulaşım, konaklama	 5 4 3 2 1 Yorumunuz:
Toplantı yerinin kalitesi	 5 4 3 2 1 Yorumunuz:
Kahve molaları	 5 4 3 2 1 Yorumunuz:
Öğle yemeği	 5 4 3 2 1 Yorumunuz:

EK-IV İLK EĞİTİM İÇİN ÖNERİLEN KATILIMCI LİSTESİ

KURUM LİSTESİ	ADI-SOYADI	E-POSTA	TEL
Tarım ve Orman Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)	Mehmet ERGÜN Seda ERDOĞAN	ergun.mehmet@tarimorman.gov.tr erdogan.seda@tarimorman.gov.tr	2075963 2075804
(Tarım ve Orman Bakanlığı) DSİ Genel Müdürlüğü	Mukaddes ERDOĞAN Nihat ATAMAN	mukaddese@dsi.gov.tr nihata@dsi.gov.tr	4545288 4545287
(Tarım ve Orman Bakanlığı) Su Yönetimi Genel Müdürlüğü	Hale Duman KUMRU Alev ALTUNDAĞ Deniz YILMAZ Seçil KARABAY Mustafa DAL Yeliz SARICAN	hale.dumankumru@tarimorman.gov.tr alev.altundag@tarimorman.gov.tr yilmazasik.deniz@tarimorman.gov.tr secil.karabay@tarimorman.gov.tr dal.mustafa@tarimorman.gov.tr yeliz.sarican@tarimorman.gov.tr	207 5217 2075935 2075780 2075492 2075131 2075951
(Tarım ve Orman Bakanlığı) Orman Genel Müdürlüğü	Ergün ÇETİN	enguncetin@ogm.gov.tr	2963213
(Tarım ve Orman Bakanlığı) (Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü)	Basri ECEVİT	basri.evci@tarimorman.gov.tr	0538 546 17 13
Kültür ve Turizm Bakanlığı (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü)	Gürdal BOZKURT Zeynep Fıkran YENİCE		
Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)	Dr. Duygu YAKIŞAN SÖNMEZ Narin KILIÇ	duygu.yakisan@ktb.gov.tr narin.kilic@ktb.gov.tr	470 6288 470 6286
(Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı) Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü	Osman PEMPECİ Merve UZUNÇAKMAK	osman.pempeci@uab.gov.tr merve.uzuncakmak@uab.gov.tr	
Denizli Büyükşehir Belediyesi	Ferdağ ARDAĞ	dbakar@denizli.bel.tr	0544 4651697
Muğla Büyükşehir Belediyesi	İbrahim UYSAL	ibrahimuysal@mugla.bel.tr	5543896699
Antalya Büyükşehir Belediyesi	Mehmet Ömür Uysal	mehmetomuruysal@gmail.com	5395887840
İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Hayriye Venedik	hayriye.venedik@csb.gov.tr	0 542 2658976
Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	İbrahim ÖZÇELİK	ibrahimozcelik@csb.gov.tr	0532 621 74 04
Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü (Mekânsal Stratejiler ve Çevre Düzeni Planları Dairesi Başkanlığı)	Tutku GÖKALP Özge ÇAKIR	tutku.gokalp@csb.gov.tr ozge.cakir@csb.gov.tr	410 23 76 410 24 46
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	Yakup ÖZBAL	yakup.ozbal@csb.gov.tr	0538 338 14 06
İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Mehmet Murat ÜREGEN Sevil UYSAL	muregen@ilbank.gov.tr suysall@ilbank.gov.tr	
AB Başkanlığı	Pınar Aşan Özalp	pasan@ab.gov.tr	

EK-V KATILIMCILAR İÇİN İLAVE BİLGİ KAYNAKLARI

Aşağıdaki ilave bilgi kaynakları katılımcılara USB bellekte verilecektir ve ayrı belgeler olarak katılımcılara sunulmaktadır:

SÇD örnekleri:

- AECOM Limited (2018) A414 Koridor Stratejisinin Stratejik Çevresel Değerlendirmesi (SÇD). Çevre Raporu Hertfordshire İlçe Konseyi, Kasım 2018
- Arbter, K. (2007) Viyana atık yönetim planının Stratejik Çevresel Değerlendirmesi (SÇD) 2007. Stratejik karar alma konusunda UNECE Aarhus Halkın Katılımı Çalıştayında yapılan sunum, , 3 – 4 Aralık 2007, Sofya
- Ayrshire & Arran Turizm Stratejisi 2012-17. Doğu Ayrshire Konseyi, Kuzey Ayrshire Konseyi, Güney Ayrshire Konseyi
- CAAS Ltd. (2014): Stratejik Çevresel Değerlendirme. Wild Atlantik Yolu Turizm Deneyimi Kapsam Belirleme Raporu. Fáiite İrlanda, Ocak 2014
- CAAS Ltd. (2015): Stratejik Çevresel Değerlendirme. Wild Atlantik Yolu Turizm Deneyimi Çevre Raporu. Fáiite İrlanda, Ağustos 2015
- CH2MHILL (2014) Edinburgh Şehir Konseyi Yerel Ulaşım Stratejisi: Stratejik Çevresel Değerlendirme (SEA) Edinburgh Şehir Konseyi Stratejinin Kabulü Sonrası Yayımlanan Açıklama. Edinburgh Şehir Konseyi, Nisan 2014
- Edinburgh Şehir Konseyi (2015) Edinburgh Şehri Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı (SEAP) Stratejik Çevresel Değerlendirme. Çevre Raporu, 09 Mart 2015
- COWI ve RPS (2006) 2005-2010 Midlans Atık Yönetim Planı Pilot Stratejik Çevresel Değerlendirmesi. Midlands Yerel Makamları (Offaly Co. Co., Laois Co. Co., Westmeath Co. Co., Longford Co. Co. ve Tipperary North Co. Co.), Şubat 2006
- Çevresel Etki Hizmetleri (2010) Grid25 2011-2016Uygulama Programı Çevre Raporu. Stratejik Çevresel Değerlendirme. EirGrid, 2010
- ERM (2007) Stratejik Çevresel Değerlendirme Çalışması: Guizhou Vilayetinde Turizme dayalı Kalkınma, Çin. Dünya Bankası, 25 Mayıs 2007
- Fáiite İrlanda (2015) Wild Atlantik Yolu Operasyonel Programı 2015-2019. Fáiite İrlanda, Ağustos 2015
- Glasgow Şehir Planı 2 Stratejik Çevresel Değerlendirme. Çevre Raporu.
- Halcrow Group Limited (2008) Portsea Adası Kıyı Stratejisi Çalışması. Stratejik Çevresel Değerlendirme. Çevre Raporu. Portsmouth Şehir Konseyi, Haziran 2008
- Levett, R., McNally, R. (2003) Fiji'nin Turizm Kalkınma Planı konulu bir stratejik çevresel değerlendirme çalışması
- LUC (2014) Ayrshire ve Arran Turizm Stratejisi SÇD Çevre Raporu. Güney Ayrshire Konseyi, Mayıs 2014
- LUC (2014) İngiltere'nin ERDF Operasyonel Programı Uygulama Öncesi Değerlendirme Çalışması. Stratejik Çevresel Değerlendirme. Hazırlayan: LUC for Regeneris Danışmanlık, Haziran 2014
- MCS, Aeoliki ve CSA International (2008) Çevre Raporu. Kıbrıs Cumhuriyeti Münhasır Ekonomik Bölgesindeki Hidrokarbon Faaliyetlerine ilişkin Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD). Kıbrıs Cumhuriyeti, Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanlığı, 15 Kasım 2008
- Parsons Brinckerhoff (2014) Cornwall'daki Ulaşım Bağlantıları: Uygulama Planı 2015-2019 SÇD Çevre Raporu. Cornwall Konseyi, Ulaşım Planı ve Stratejisi, Kasım 2014
- Kamboçya Turizm Sektörü Stratejik Çevresel Değerlendirme kapsamında yapılan Mevcut Durum Değerlendirmesi, Taslak. Ağustos 2007.

- URS (2014) İngiltere’de Taslak Kırsal Kalkınma Programının Stratejik Çevresel Değerlendirmesi Çevre Raporu. Çevre, Gıda ve Kırsal İşler Bakanlığı, Haziran 2014.

SÇD El Kitapları:

- Stratejik Çevresel Değerlendirmeye (SÇD) Temel Giriş. İskoçya, Ekim 2009
- and Redes Energéticas Nacionais (REN), SA, Lizbon, 2012.
- ERM (2003) Çevresel RTDI Programı 2000–2006. İrlanda’daki Plan ve Programlar için Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Metodolojilerinin Geliştirilmesi. Sentez Raporu. Çevre Koruma Ajansı, 2003
- IUCN (2014) Mekânsal Planlama açısından Stratejik Çevresel Değerlendirme. Kılavuz Belge. Ulusal Etki Değerlendirme Programı (NIAP). IUCN Pakistan, 2014
- OECD (2006) Stratejik Çevresel Değerlendirmenin Uygulanması. Kalkınma İşbirliğinde İyi Uygulama Rehberi. DAC Rehberleri ve Referans Serileri, OECD, 2006
- Rosário Partidário, M. (2012) Stratejik Çevresel Değerlendirme Daha İyi Uygulama Rehberi. SÇD’de stratejik düşünme için metodolojik rehberlik. Portekiz Çevre Ajansı.
- UNECE (2018) Stratejik Çevresel Değerlendirme Protokolünün Uygulanması: Eğitimciler için El Kitabı. EaP GREEN Projesi, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) sekreteryası, Mayıs 2018

Diğer materyaller:

- Andrade F., Ferreira M.A., Gomes N., Joanaz De Melo J., Leitão P., Pinto M. J. (2005) Tróia’da Stratejik Çevresel Değerlendirme (Portekiz)
- Antoniou E.: Yunanistan’daki Plan ve Programlar için Stratejik Çevresel Değerlendirme
- Carvalho Lemos C., Fischer T. B., Pereira Souza M. (2012) Turizm Planlamasında Stratejik Çevresel Değerlendirme — Belgelerin uygulanma düzeyi ve kalitesi. Çevresel Etki Değerlendirmesi İncelemesi 35 (2012) 1–10
- Craglia M., Pavanello L., Smith R.S. (2010) Avrupa’da Çevre Raporlarının Hazırlanmasında Mekansal Verilerin Kullanılması. Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi. Çevre ve Sürdürülebilirlik Enstitüsü, Ispra, 2010
- Dusik, J., Xie, J. (2009) Doğu ve Güneydoğu Asya’da Stratejik Çevresel Değerlendirme. Ülke Sistemleri ve Vakalarında İlerleme İncelemesi ve Karşılaştırma Çalışması. Sürdürülebilir Kalkınma — Doğu Asya ve Pasifik Bölgesi İnceleme Makaleleri. Dünya Bankası, Haziran 2009
- Frey B., Olearius A., Palerm J. (2011) Stratejik Çevresel Değerlendirme – sürdürülebilir kalkınma odaklı bir yönetim amaçlı. Kalkınma yardımlarının etkililiği için kalkınma iş birliği çerçevesinde stratejik çevresel değerlendirmenin uygulanmasından çıkarılan dersler. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Rioplus Projesi – Sürdürülebilir Kalkınma odaklı Çevre Politikaları ve Stratejilerin Desteklenmesi.
- González Ubierna, S(1)(2); Desdentado Gómez, L(1) ; Díaz Martín, M(1); Espluga González de la Peña, A.P; Martínez Orozco, J.M; Sobrini Sagaseta de Ilúrdos, I.M; Casermeiro Martínez, M.A. İspanya’da Çevresel Değerlendirme. Totus et nihil.
- Milieu ve Collingwood Çevresel Planlama (2019) 2001/42/EC sayılı ve belli plan ve programların çevre üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi (SÇD Direktifi) adlı direktifin REFIT değerlendirmesine destek verme amaçlı bir çalışma. Nihai rapor. Avrupa Komisyonu, Çevre Genel Müdürlüğü, Haziran 2019
- Honduras’ta belediye planları ve stratejik çevresel değerlendirme: ekonomik kalkınma ve çevre koruma konularının nasıl uyumlaştırılacağına dair örnek vaka çalışması. Deutsche Gesellschaft

- für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi Projesi (CCD Projesi), Rioplus Projesi - Sürdürülebilir Kalkınma odaklı Çevre Politikaları ve Stratejilerin Desteklenmesi, Mayıs 2009
- Politika Süreci ve Paralelinde Yürütülen SÇD. Mekansal Vizyon Overijssel. Görüş ve Deneyimler: SEA Overijssel. Hollanda Çevresel Değerlendirme Komisyonu, Mart 2011
 - İrlanda'da SÇD'nin Etkililik İncelemesi. Önemli Bulgu ve Tavsiyeler. Çevre Koruma Ajansı, 2012
 - Ruiz L. (2016) Ekvador'da Turizm Potansiyeli olan İlçelerde Stratejik Çevresel Değerlendirme. İnşaat ve Planlama Araştırmaları Dergisi, 2016, 4, 83-88
 - İrlanda'da 2018-2022 yılları arasında turizmin gelişmesine destek vermek için Fáihte İrlanda'nın 5 Yıllık Stratejisine yönelik SÇD Kapsam Belirleme Çalışması, Fáihte İrlanda'ya Çevre Koruma Ajansının yanıtı, Aralık 2017
 - Amsterdam 2040 yapı vizyonuna yönelik Stratejik Çevresel Değerlendirme. Görüş ve Deneyimler: Amsterdam 2040 Yapı Vizyonu ve SÇD. Hollanda Çevresel Değerlendirme Komisyonu
 - Fas'ta Stratejik Çevresel Değerlendirme ve Kurumsallaşmasına yönelik bir Yaklaşım. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Rioplus Projesi - Sürdürülebilir Kalkınma odaklı Çevre Politikaları ve Stratejilerin Desteklenmesi. Temmuz 2011
 - Vietnam'da Stratejik Çevresel Değerlendirme. Kapasite geliştirme ve SÇD'nin donör iş birliği yoluyla etkisinin genişletilmesi için SÇD pilot deneyimlerinden nasıl faydalanabiliriz? Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Rioplus Projesi - Sürdürülebilir Kalkınma odaklı Çevre Politikaları ve Stratejilerin Desteklenmesi. Temmuz 2011
 - İş tanımı: Stratejik Çevresel ve Sosyal Değerlendirme. Kabo Verde Turizmde Rekabet Edebilirlik Projesi.
 - İş tanımı: Ürdün Turizm Stratejisi 2015-2019 için Stratejik Çevresel Değerlendirme. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Mart 2016
 - Tulu F. D. (2014) Stratejik çevresel değerlendirmenin bölgesel planlamaya entegrasyonu. Herald Coğrafya ve Bölgesel Planlama Dergisi Cilt. 3 (1), sf. 001 – 015. Şubat, 2014.

Bu yayının içeriği sadece Eptisa Mühendislik liderliğindeki Konsorsiyum'un sorumluluğundadır ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıttığı şekilde yorumlanamaz.